

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	
Proiect de Lege a recunoștinței față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei minerești anticomuniste de la Lupeni din august 1977	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1.Descrierea situației actuale	<p>În vara anului 1977, la Lupeni a avut loc prima grevă muncitorească după instaurarea solidă a regimului comunist în România. La începutul deceniului opt, N. Ceaușescu a inaugurat o politică economică și socială de economii drastice, care, prin urmările sale, a marcat profund viața minerilor din Valea Jiului. Între principalele consecințe ale acestei politici, enumerăm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planuri de producție total irealiste, fundamentate și dezbătute „de jos în sus”, corelate cu celelalte „propuneri” de planuri pe ramuri și domenii ale economiei naționale, totul rezultând în planuri „unice”, care, o dată „dezbătute și aprobate” în Marea Adunare Națională, deveneau legi. La acestea se adăugau faimoasele „angajamente de planuri suplimentare”, care se declarau „stimulatoare” și ca fiind luate „în numele minerilor”. Acestea reprezentau unul dintre criteriile de bază pentru promovarea activiștilor pe linie de partid, sindicat și de stat; - Înmulțirea dramatică a accidentelor mortale și cu incapacitate temporară sau de lungă durată de muncă în subteran; - Penalizările salariale lunare, proporționale cu gradul de nerealizare a planurilor de producție; - Lipsa acută în aprovizionarea Văii Jiului, în special cu produse din carne și panificație. Practic, se generalizase intrarea minerilor în subteran cu pachete de mâncare compuse invariabil din felii de pâine neagră unse cu untură și marmeladă, înlocuind tradiționalele calupuri de slană, pâinea albă sau intermediară, ceapa și roșiile; - Cartelarea pâinii (neagră-unicul sortiment), a uleiului, zaharului și făinii; - Generalizarea programului de lucru de 60 de ore în fiecare a doua săptămână, la care se adăuga „voluntariatul” prelungirii șturilor (schimburilor de muncă) zilnice cu încă 2-3 ore. Acest program de lucru epuizant și aberant, în raport cu condițiile de muncă din mină, avea drept scop îndeplinirea planului de producție, care nu numai că era irealizabil, dar și extrem de costisitor, prin scăderea dramatică a capacității de muncă, neglijarea normelor de protecție a muncii, înmulțirea cazurilor de accidente și îmbolnăviri, cu consecințe

dramatice in plan social si familial;

- Neimplementarea normelor de tehnică si tehnologie din subteran, lipsa echipamentelor de protecție adecvate și a aprovizionării cu materii prime și materiale, toate acestea sacrificate în numele „economisirii si eficientizării”;

- Obligativitatea prestării de muncă voluntară pe șantierul de construcții, în vederea trecerii pe listele de aragaze (100 de ore), garsoniere (150 de ore) și apartamente (200 de ore);

- Ignorarea si lipsa de soluționare a nenumăratelor plângeri și memorii ale minerilor, adresate la nivel local și central;

- Lipsa totală a locurilor de muncă pentru soțiile minerilor;

- Abandonarea nejustificată a sistemului de lucru de 6 ore pe zi și înlocuirea lui cu cel de 8 ore pe zi – acesta din urmă devenind 10-11 ore pe zi, 6-7 zile de muncă pe săptămână;

- Propaganda absurdă a întrecerii socialiste între întreprinderile miniere, sectoare de producție și chiar brigăzi și schimburi de muncă, propaganda obsesiv și intens mediatizată, atât în presa locală, cât și prin afișe lipite pe gardurile și pereții interiori și exteriori ai clădirilor miniere de administrație. La intrarea zilnică în sălile de pontaj, unde se striga prezența, minerii erau „asaltați” de acest afișaj dens și multicolor, ilustrând grafice, tabele cu cifre, lozinci si citate, panouri ce erau împărțite în doua categorii si expuse pe pereți opuși: cele stimulative - “Coltul fruntasilor”, “Nu fiti lenesi, munciti si obtineti rezultate ca noi”, “Cu capul sus”, “Exploatare fruntașă”, “Sector fruntaș in productie”, “Brigada fruntașa condusa de...”, “Drapelul roșu de fruntaș”, “Minerul fruntaș” - și cele moralizatoare: “Coltul codașilor”, “Nu faceti ca ei”, “Ajutați-i să se îndrepte”, “Ne trag înapoi”, “Rușine lor, pentru condițiile minunate in care trăim”, “Nemotivații care pretind că sunt bolnavi”, “Chiulangiii”, “Prinși cu minciuna!”, “Criticati in luările de cuvânt”, “Vinovati pentru nerealizarea sarcinilor de plan” etc.

- Lipsa acută de locuințe in toata Valea Jiului;

- Prevederile Legii nr. 3/1977, referitoare la revizuirea medicală în termen de 15 zile a pensionarilor cu invaliditate de orice grad (art. 88), la condițiile de acordare a pensiei de invaliditate de gradul 3 (art. 23), dar mai ales majorarea limitei de pensionare cu 2 ani pentru persoanele care lucraseră efectiv 20 de ani în subteran (art. 14).

Aceste realități economico-sociale, pliate pe tradiția solidarității muncitorești specifică sectorului de activitate minier, au determinat coalizarea minerilor în acțiunea lor revendicativă fără precedent, îndreptată împotriva administrației. Președintele României, Traian

Bănescu, afirma, referindu-se la greva minerilor de la Lupeni, din 1-3 august 1977, că „această administrație nu făcea decât să execute ordinele primite de la organele de partid și de stat”, dar că, „în esență, ea nu putea să ia nici o decizie. Tocmai de aceea, de la o mișcare legată de revendicări economico-sociale punctuale, greva a degenerat într-o acțiune politică. Întrucât minerii, în strânsă solidaritate, nu acceptau să renunțe la revendicări, iar administrația minelor și organele de partid nu puteau rezolva solicitările greviștilor fără o aprobare din partea singurului decident – Nicolae Ceaușescu – s-a ajuns la sechestrarea lui Ilie Verdeț și Gh. Pană, principali fruntași ai partidului comunist. S-a ajuns la situația ca însuși primul secretar al P.C.R. și președinte al Republicii Socialiste România să fie obligat să vină, încercând aplanarea conflictului. Pentru prima dată de când preluase conducerea partidului și a României, Ceaușescu nu a fost primit cu aplauzele și ovațiile obișnuite, ci cu o ploaie de înjurături și huiduieli”.

Profesorul Vladimir Tismăneanu, Președintele Consiliului științific al ICCMER, menționează că **„mișcarea grevistă din august 1977 a fost una anticomunistă, animată de idealuri similare cu acelea care vor inspira, în 1980, sindicatul liber și autogovernat Solidaritatea**. A urmat represiunea, care trebuie analizată temeinic. Trebuie spus adevărul despre ce s-a întâmplat atunci și în anii care au urmat. Începând cu sfârșitul grevei anticomuniste din august 1977, Valea Jiului fost draconic supravegheată, Securitatea a fost permanent mobilizată pentru a neutraliza orice formă de protest, au avut loc numeroase arestări și deportări”.

Măsurile luate împotriva minerilor, modul în care s-au implicat organele Securității în „potolirea” agitației și reluarea lucrului sunt prezentate în **Lista nominală** a persoanelor care au avut de suferit în urma revoltei de la Lupeni, din august 1977 și în **Nota - Raport** din 01.10.1977 a Ministerului de Interne, Inspectoratului Județean Hunedoara, documente pe care le anexăm la acest proiect de lege.

Până în prezent, statul a acordat o serie de drepturi persoanelor persecutate din motive politice prin Decretul-lege nr. 118/1990 *privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite prizonieri*, republicat, cu modificările și completările ulterioare, persoanelor cărora li s-a recunoscut calitatea de luptător în rezistența anticomunistă, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 *privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, precum și persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, măsuri reparatorii au fost prevăzute și în Legea nr.

	<p>221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, Legea nr. 314/2004 - Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare. Toate aceste acte normative cu caracter reparatoriu, adoptate după 1989, nu prevăd nici un fel de drepturi pentru persoanele care au avut de suferit ca urmare a grevei de la Lupeni din august 1977, pentru că au avut curajul să protesteze și să acționeze într-o manieră fără precedent în România comunistă.</p>
2.Schimbări preconizate	<p>Prezentul proiect de act normativ are în vedere acordarea de reparații morale și materiale unei categorii de persoane persecutate din motive politice, datorită implicării lor în revolta minerilor de la Lupeni, din august 1977, prin completarea cadrului legislativ privind situația juridică și drepturile acordate persoanelor care au luptat împotriva regimului comunist în România. Drepturile acordate prin prezentul act normativ reprezintă o modalitate de a compensa pierderile și suferințele acestor persoane.</p> <p>Având în vedere aceste considerente, pe baza consultării și a propunerilor celor care au participat și au suferit în urma revoltei minerilor de la Lupeni, din august 1977, a fost conceput acest proiect de lege, care ține cont de cadrul social-politic al declanșării și desfășurării revoltei minerilor de la Lupeni, stabilind totodată principiile aplicării prevederilor legii. De asemenea, se stabilesc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea conferirii de ordine și medalii potrivit sistemului național de decorații al României; - Construirea de monumente dedicate memoriei eroilor revoltei minerești din august 1977; - Amenajarea unui muzeu dedicat grevei minerilor din Valea Jiului în incinta Palatului Cultural din Municipiul Lupeni; - Instituirea unei indemnizații lunare reparatorii, neimpozabilă, pe baza coeficienților de multiplicare ce vor fi aplicați asupra salariului minim brut pe economie pentru persoanele care au avut de suferit în urma revoltei minerești de la Lupeni, precum și pentru urmașii acestora; - Alte drepturi care se cuvin categoriilor de persoane beneficiare, precum și obligațiile instituțiilor statului privind aplicarea legii.
3.Alte informații	
Secțiunea a 3-a	
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1.Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
2.Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.Impactul social	Nu se apreciază că prezentul act normativ are un impact social major, întrucât urmărește reabilitarea situației celor 16 persoane care au participat la revolta minerilor de la Lupeni, din august 1977, ținând cont de faptul că sacrificiile și curajul acestora trebuie onorate de societatea românească, astfel precum au fost cinstiți toți cei care s-au revoltat împotriva regimului comunist din România.

4.Impactul asupra mediului	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2010	2011	2012	2013	2014	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	0	367	367	367	367	
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Numărul persoanelor care au participat la revolta minerilor de la Lupeni, din august 1977, care urmează a beneficia de prevederile prezentului proiect de act normativ, este de 16. Suma ce urmează a fi alocată beneficiarilor se suportă integral din bugetele locale ale primăriilor în a căror rază teritorială domiciliază sau își au reședința titularii. Cuantumul acestei sume nu este semnificativ, astfel încât el poate fi acoperit din taxele și impozitele impuse prin hotărâri ale consiliilor locale. Având în vedere termenul propus de finalizare a procedurilor parlamentare, decembrie 2010, pentru anul în curs nu sunt angajate cheltuieli din bugetele locale.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normative asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social	

d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și / sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, vă propunem, spre adoptare, prezentul Proiect de Lege a recunoștinței față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei minerești anticomuniste de la Lupeni din august 1977.

**PREȘEDINTELE EXECUTIV AL
INSTITUTULUI DE INVESTIGARE A
CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI
MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC,**

Ioan STANOMIR

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI,

Daniela Nicoleta ANDREESCU

Avizat,

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE,**

Ioan Nelu BOTIȘ

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,

Gheorghe IALOMIȚIANU

**MINISTRUL ADMINISTRAȚIEI
ȘI INTERNELOR,**

Traian IGAS

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Cătălin Marian PREDOIU